

Door Janny Roos

Hof van Assendelft 250 jaar oud

Dit jaar is het 250 jaar geleden dat de buitenplaats 't Hof van Assendelft in Heinenoord verrees. Opdrachtgeefster was de Ambachtsvrouw van Heinenoord, Sara Louisa du Faget van Assendelft. Het huis is sinds 1968 één van de twee vestigingen van Museum Hoeksche Waard.

Het ontstaan van het huis wordt vaak omschreven als (ver)bouw. Betekent dat nieuwbouw of verbouw? Zeker is, dat er eerder op die plek een huis heeft gestaan. In 1482 verwees de toenmalige ambachtsheer, Gerrit van Assendelft, een verre voorvader van Vrouwe Sara, in zijn testament naar "t lanthuis dat ic aldaer hebbe doen timmeren". In het gemeentearchief van Heinenoord is ooit een mededeling gevonden uit 1589 dat "Jan Jacobse, schuytenvoerder", in dat jaar Pauwels van Assendelft, heer van Besoijen, Heinenoord en Albrandswaard met zijn gevolg van Heerjansdam naar Heinenoord heeft gebracht. Het ligt voor de hand dat Pauwels, een ver familielid van Vrouwe Sara, op weg was naar een huis dat hij in eigendom had. Dan is er nog een beschrijving uit 1793 van de "Nederlandsche Stad en Dorp-beschrijver" L. van Ollefen, die over Heinenoord meldt: "Het huis van de tegenwoordige Ambachtsvrouw is het eenige dat hier in aanmerking komt, het zelve was vóór 1767 niet opmerkenswaardig, doch in het zelve jaar is het aanzienlijk verbeterd, en kan thans voor een fraai gebouw doorgaan (...), van voren een ruim vierkant plein, waar men door een poort op komt". Als we Van Ollefen letterlijk nemen, zou de conclusie kunnen zijn: het was verbouw. Maar mogen we dat? Wat hij, jaren na de (ver)bouw ziet, is een huis dat hij mooier vond dan wat hij zich herinnert. Tijdens de werkzaamheden was hij niet in de buurt. De fundering van het huidige huis is groter is dan het oorspronkelijke "lanthuis" van Gerrit. Toch nieuwbouw, dus? Honderd procent zekerheid hebben we niet, maar laten we het erop houden.

Op 25 november is er een Open Rondleiding in 't Hof van Assendelft, Hofweg 13 te Heinenoord met als thema de afsluiting van het Sara-jaar. Om 14.00 uur start een korte lezing, aansluitend om ongeveer 14.20 uur start de rondleiding. Als bezoeker voor de rondleiding kunt u ook de lezing bijwonen. www.museumhw.nl